

Till Regeringen

Den så kallade "Sjöfyllerilagen" har nu varit i tillämpning under nära tre år. Sjärrättsinstitutet vid Stockholms universitet under ledning av professor emeritus Hugo Tiberg har efter det att lagen tillkom genomfört en studie som publicerats i Svensk Juristtidning 2013 s 532 - 539 under rubriken "Riskbild och straff vid sjöfylleri". Studien, som bygger på undersökning av domstolspraxis med cirka 350 rättsfall om sjöfylleri och grovt sjöfylleri, visar på ett antal problem med den nya lagen och tillämpningen av densamma.

Problemen som visas i studien berör flera områden

- En grundläggande slutsats som dras är att den nya lagen inte bidrar till ökad sjösäkerhet vilket ur båtfolkets perspektiv rimligen borde vara den viktigaste orsaken till att lagen över huvud taget kom till.
- En annan slutsats är att polis, kustbevakning och åklagarmyndigheter till men för viktiga uppgifter lägger ner oproportionerligt stora resurser för att beivra företeelser som inte har något påvisbart samband med säkerheten till sjöss.
- Lagen har också visat sig skapa osäkerhet i sin rättstillämpning. Det råder t.ex. osäkerhet vid bedömningar av vilka personer med olika uppgifter ombord som ska omfattas av lagen liksom även om vilka båtar som i den praktiska tillämpningen faller under lagens bestämmelser.
- Ett annat och allvarligt exempel på att lagen t.o.m. kan motverka sitt uttalade syfte att främja säkerheten till sjöss är att förebyggande åtgärder, som vidtas för att i god tid och under säkra förhållanden undvika uppkomsten av en farlig situation, i vissa fall blivit kriminaliserade. I lagens förarbeten görs en hänvisning till brottsbalkens nödregler som då i princip förutsätter att en farlig situation redan uppkommit eller är omedelbart förestående.
- Det har vidare visat sig att straffmätningen i många fall inte kopplats till risker i det enskilda fallet utan i flera fall har oproportionerliga och orimliga påföljder utdömts. Omvänt så har flera verkligt riskabla fall med hög promillehalt resulterat i inkonsekvent låga påföljder.

Svenska Kryssarklubben, en organisation som räknar dryga fyrtiotusen aktiva båtfarare som sina medlemmar, välkomnar alla åtgärder som kan höja säkerheten till sjöss och främja ett aktivt båtliv. Svenska Kryssarklubben som organisation tar inte ställning explicit i promillefrågan men värnar starkt om ett regelverk i hithörande frågor som i sin tillämpning är rättssäkert, rimligt och logiskt utifrån reglernas uttalade syften. Allt annat är från våra utgångspunkter kontraproduktivt och negativt.

Mot bakgrund av det ovan sagda och vad som visats i den återopade studien hemställer Svenska kryssarklubben att regeringen, i enlighet med uttalade intentioner vid lagens tillkomst, föranstaltar om en utvärdering av det nu gällande "Sjöfyllerilagen".

Nacka Strand den 3 juni 2014

Ulf Lindskog
Ordförande i Svenska Kryssarklubben

Hugo Tiberg
Juridiskt sakkunnig